

У деяких вчителів є улюбленці, а як стати улюбленцем учнів? Важко, але можливо! Креативні вчителі поділилися своїми секретами, як провести цікавий урок, захопити учнів та отримати задоволення від власної роботи.

1. Почніть урок із подиву

Діти чекають і хочуть чогось незвичайного. Почніть свій урок із подиву — з події, дії, предмета, який може вразити. Під час уроку на тему «суспільний прогрес» вчитель показав дітям аудіокасету та запитав, як цей предмет пов'язаний із олівцем. Потім ще продемонстрував раритетний аудіоплеєр Sony Walkman. Цікаво, що більшість сучасних дітей важко уявляли собі взаємозв'язок між ними. Такий початок здивував і зацікавив дітей. Спробуйте зробити чи сказати щось, що здивує: незвичайний факт, різке порівняння, незвичайний зв'язок між, здавалося б, зовсім не пов'язаними один з одним людьми, подіями чи речами. Вибачте за банальну цитату, але «пізнання починається з подиву».

2. Зв'яжіть свою тему з іншими сферами та науками

Міжпредметність – це не просто модне слово. Це спосіб показати, що все у світі взаємозалежне, що причинно-наслідкові зв'язки всюди. Покажіть учням, що ваша вузька тема (інфляція, початок другої світової, царство грибів, любовна лірика) пов'язана не лише з іншими темами у вашому предметі, а й з хімією, філософією, сучасним кіно, політикою та з чим завгодно!

Це завжди виглядає красиво та ефектно, привертає увагу, цікавить, захоплює. Наприклад, на уроці фізкультури ви показуєте нову вправу — а може її щодня робить Білл Гейтс?

Нова композиція на уроці музики? А раптом на ній ріс Єгор Крід? Зв'яжуйте! На тому ж уроці з касетою автор цих рядків пов'язав суспільний прогрес із літературою, політикою, краєзнавством, ядерною фізикою, ботанікою, мистецтвом...

3. Створіть проблему та позитивну атмосферу

Створіть проблему, запропонуйте те, що змусить задуматися, суперечливе питання, яке надихне, і спонукає шукати варіанти відповіді. Наше суспільство прогресивніше за суспільство 30-річної давності? Що буде, якщо держава завтра роздасть усім мільйону гривень? Чи повинні хіміки створювати нові радіоактивні елементи?

При цьому розуміємо, що на уроці має бути позитивна атмосфера. Як її створити? Є японська приказка: «До будинку, де сміються, приходять щастя».

До школи, гадаю, теж. Тому посміхайтесь, налаштовуйтеся на позитивне, будьте доброзичливі, відкриті, не бійтеся пожартувати (особливо якщо це добре виходить). Ви знаєте, що 66% старшокласників назвали почуття гумору головною якістю ідеального вчителя? Символ вчительства, на мій погляд, це не крейда і не дошка (навіть інтерактивна), а посмішка.

4. Продовжуйте дивувати

Дивувати треба не лише на початку. Моменти, несподівані та незвичайні, мають бути на уроці завжди. Важливо дивувати протягом уроку. Не секрет, що у школі зазвичай панує одноманітність. Діти втомилися нудьгувати на уроках. Особливий та успішний урок завжди відрізняється від звичайної шкільної рутини.

На конкурсному уроці вчитель шокував учнів цим шедевром Сая Твомблі, проданим за 70 мільйонів доларів. Чи є прогрес у мистецтві? Чому картина коштує так багато? Якщо ви намалюєте подібне, то зможете продати витвір мистецтва хоча б за 70 тисяч гривень? Тут, звичайно, запрошується відсилання до великого фільму «1+1», яке й здивує, і зв'яже тему уроку зі знайомим дітям кіно, а ще посміхнутися та посміятися їх змусить.

Потім була і кумедна розмова з Алісою від ШІ та багато іншого. Продовжуйте дивувати!

5. Змінюйте напрямок

На уроці йдемо до однієї мети, і, як ми знаємо, в геометрії Евкліда найкоротший шлях - це пряма. Але найкоротший не завжди найефективніший і найцікавіший шлях, іноді краще йти в обхід, зигзагами, через «двори». Якщо на уроці ви змінюєте види діяльності, переходите від одного виду завдань до інших: це правильно і раціонально, в тому числі з точки зору здоров'я. Це дозволяє тримати учня в тонусі, дозволяє йому не відволікатися (ну або не так сильно відволікатися).

За останні 15 років здатність людей концентруватися знизилася вдвічі. Сьогодні середній час концентрації — сім секунд (принаймні так пише з посиланням на наукові дослідження Рохіт Бхаргава у своїй книзі «Не очевидно», відомий бізнес-консультант, експерт з трендів та автор п'яти бестселерів). Наші діти навіть більше, ніж ми страждають від цього, ось чому так важливо враховувати цю психолого-вікову особливість.

6. Не будьте «супер» режисером!

Коли у фільмі одна людина — режисер, головний герой і продюсер — це перебір. А коли цей фільм знімає його кінокомпанія, то це зовсім перебір. На конкурсних уроках завжди є велика проблема і серйозна дилема: з одного боку, ви повинні показати себе як інтелектуала, як предметника, як професіонала, як хорошу людину, зрештою, але водночас педагогічний талант не в тому, щоб демонструвати свою ерудованість, а в тому, щоб діти ефективно працювали на уроці. Тож скільки дитини і скільки вчителя має бути на уроці? Істина посередині, або, як то кажуть, десь поряд. Не треба брати на себе усі ролі. Не будьте людиною-оркестром.

Важливо, щоби діти були головними героями занять. Дайте їм свободу, можливість виявити себе. Але не треба йти в тінь і бути надмірно скромним. Іноді це не лише шкідливо, а й навіть небезпечно.

7. Адаптуйтеся

Будьте готові до несподіваних ситуацій, розробіть план «Б». Урок на конкурсі — добрий приклад. За задумом, вчитель мав весь урок вести 10-класників до думки, що головний критерій суспільного прогресу — зростання гуманізму в суспільстві. На сьомій хвилині один дуже розумний учень сам сформулював цю ідею. Усередині в мене вирувала пожежа — що робити?! По суті він сплутав мені карти. Декілька тижнів готував цей злосчастний урок, який на мить став мені ненависний. Ситуація майже патова, але мені вдалося викрутитися, підлаштуватися, адаптуватися, трохи змінити напрямок, поставити запитання «А що ви розумієте під гуманізмом?» зробити так, щоб майже ніхто не помітив, що щось пішло не так.

Хтось каже, що урок — це кіно чи спектакль. Так, можна багато репетирувати, але реальний урок ніколи не буде таким, як ви запланували. Щось піде не так: втрутяться діти-кактуси, які вас колуть і не довірятимуть. Чи діти-квіти, які всім захоплюватимуться, чи діти-лампочки, які самі запалють клас своїми яскравими ідеями. Педагогу треба бути готовим до того, що на уроці може статися все, що завгодно. Все передбачити неможливо. Тому на все дивіться із новорічним настроєм.

8. Красиво завершити урок

Запам'ятовується насамперед початок та кінець уроку. Нехай діти виходять з уроку з посмішкою, радіючи та розуміючи, що заняття було чудовим. Один із найкращих способів завершити урок — зациклити його, повернутися на початок. Це створює цілісність і замкнутість у хорошому сенсі. Продумайте

останні дві хвилини особливо ретельно. Завершення уроку може бути відкритим. Можливо, це навіть найкраще, коли дітям щиро хочеться продовжити обговорення, коли вони виходять, сперечаючись один з одним, коли оточують вчителів, ставлячи йому запитання та висловлюючи нові і нові аргументи.

9. Отримайте задоволення від уроку

Постійно говоримо (і нам постійно кажуть), що урок повинен подобатися дітям, що вони повинні отримувати задоволення від занять, відчувати радісні емоції тощо. Безперечно, все це так. Але, будь ласка, не забувайте, що і вчитель теж має отримувати задоволення від кожного уроку та спілкування з дітьми!